

Continuem amb la Marxa Pagesa

La Unió de Pagesos va fer una crida a lluitar per la dignitat de la pagesia i per això va convocar la Marxa Pagesa. Consistia en una tractorada que, entre el 26 i el 28 de gener de 2017, havia d'anar aplegant pageses i pagesos de tota Catalunya, tot confluint en diverses columnes que es concentrarien a l'Avinguda Maria Cristina de Barcelona. Concretament, el dia 27 al vespre, a Molins de Rei, va ser impressionant veure arribar la filera inacabable de tractors, els primers dels quals havien sortit el dia abans des del Pirineu i el Delta de l'Ebre. L'endemà ens afegíem a aquesta columna els pagesos del Baix Llobregat en l'últim tram de la Marxa.

TEXT: FERRAN BERENGUER

Les reivindicacions són de fons: acabar amb el menysteniment de les institucions cap a la representativitat de la Unió de Pagesos (més de dos terços en les darreres eleccions agràries); preus remuneradors per a la pagesia (assegurar el compliment de la normativa i els mecanismes de transparència en els mercats); respecte als acords sobre les prioritats en desenvolupament rural, gestió de la fauna salvatge i protecció dels espais agraris. Sobretot, però, ens va esperonar una crida a la dignitat i a reclamar el reconeixement de la pagesia.

L'èxit de la convocatòria va superar totes les expectatives, perquè la pagesia està indignada per les constants amenaces a les quals s'enfronta. Conservem els recursos, mantenim el paisatge rural i agrari i fem aliments per a les persones. No parlem, doncs, de folklore, sinó d'una activitat fonamental per a la supervivència i el benestar. Això que sembla tan bàsic, hauria de tenir el reconeixement i suport de tota la societat.

El potencial hi és, perquè molta gent se'ns va apropar per donar-nos suport i ànims.

En canvi, la burocràcia instal·lada en les institucions polítiques està perjudicant l'agricultura pagesa i enfoca totes les accions a l'augment de les exportacions agràries gràcies a la industrialització i la competitivitat. També en la comercialització els canals tradicionals han sigut acaparats per uns pocs intermediaris que condicionen la producció de tal manera que condueixen els pagesos a una hiperespecialització. Tot per incrementar un mercat global que no pen-

sa a alimentar les persones, sinó en el benefici dels bancs i d'unes poques multinacionals que controlen la comercialització, les terres, les llavors, els fertilitzants i altres derivats del petroli. Aquesta situació no només afecta la pagesia catalana, afecta els camperols de tot el món.

Una de les dificultats actuals és que el nombre de persones que treballen al camp disminueix any rere any i que el seu pes polític, si el considerem aïlladament, és molt petit. A més, moltes de les persones que treballen la terra no tenen nacionalitat espanyola i, per tant, no tenen dret a vot en les eleccions espanyoles, tant al congrés com al parlament autonòmic. Per això, com que les polítiques agràries justes no afecten només la pagesia, és necessari que les reclami tota la població.

El potencial hi és, ho vam viure durant la tractorada, perquè molta gent se'ns va apropar per donar-nos suport i ànims, dient que som necessaris i que tenim motius per lluitar. En pròximes mobilitzacions caldrà crear els espais de diàleg directe, ja que parlar només amb els polítics no és suficient. Com que mantenir una conversa amb el tractor en marxa és complicat, haurem de fer rotllanes en moltes places i xerrar tranquil·lament per transmetre i debatre les realitats i necessitats de cadascú i les possibles solucions. L'objectiu principal de totes les parts ha de ser assegurar el relleu generacional —que ja no es produirà només de pares a fills—, per donar continuïtat a l'agricultura pagesa que ens ha d'alimentar.

La lluita ha sortit al carrer, i les solucions també sorgeixen del carrer

Aquest context i aquestes demandes són les que trebalem els pagesos, els consumidors organitzats, els investigadors, els periodistes, les associacions i els tècnics que desenvolupem l'agroecologia i la sobirania alimentària. Dia a

1. Fragment de la Carta conjunta de la Unió de Pagesos i la Campanya Catalunya NO al TTIP, en el marc del Dia Internacional de la Lluita Camperola, 17 abril de 2017 (<http://www.noalttip.org/5015-2/>).

No podem deixar que desapareguin més camperoles i camperols

“A nivell regional, estatal i europeu, ressaltem que els acords de lliure comerç com el CETA amb Canadà, l’ALECA amb els països del Magrib o les desenes d’altres tractats comercials signats o per signar, contempen la lliure circulació de les mercaderies i de les inversions però mai defensen l’agricultura camperola, sinó tot el contrari. A nivell internacional, denunciem que aquests tractats de lliure comerç no fan sinó fomentar una competició mundial entre agricultors/es per benefici de les multinacionals[2].(.,.) Aquestes polítiques agredeixen l’agricultura camperola aquí i a altres continents, i són responsables del saqueig dels territoris, la desertificació, el buidament dels territoris i l’expulsió de milers de persones als països d’origen, que s’enfronten a l’absurditat i la inhumanitat que representa la Fortalesa europea. L’impacte del sistema de producció i consum capitalista que acaba generant el canvi climàtic, així com les actuals guerres i conflictes, impacta a les poblacions més vulnerables en els països més empobrits. Per això, denunciem la política europea d’exclusió que es construeix al continent any rere any.”

dia, hem anat creant alternatives, i n’hem de generar de noves, que hem de procurar estendre i apropar al conjunt de la pagesia i a la resta de la població. Ens hem d’apropar al conjunt de la pagesia perquè tenim respostes, però també problemàtiques i lluites comunes. Necessitem accedir lliurement als recursos, hem de resistir la forta entrada de les grans empreses de distribució i comercialització i de les multinacionals de la indústria alimentària en el mercat ecològic català, hem d’aturar els tractats de lliure comerç com el TTIP i el CETA, i hem d’aconseguir un país lliure de transgènics.

Hem anat creant alternatives i n’hem de generar de noves. Hem de procurar apropar-nos al conjunt de la població i de la pagesia.

És el moment de repensar, com ho va proposar la Marxa Pagesa, les relacions entre el camp i la ciutat. És el moment de coordinar-nos i mobilitzar-nos, cadascú des del seu àmbit i de manera coordinada amb els altres.

Una via per superar els reptes als quals s’enfronta la pagesia és el diàleg i el suport mutu amb els consumidors, per tal d’evitar el control actual dels intermediaris, tant com dels polítics. Els acords entre productors i consumidors s’estan duent a terme de manera cada cop més eficient, tot aconseguint aliments de qualitat, locals i que garanteixen un preu remunerador a la pagesia.

Els canvis tecnològics, en les energies renovables i les comunicacions i l’aliança entre productors i consumidors, obren noves oportunitats per avançar cap a unes produccions diversificades, ecològiques, socialment justes i amb processos participatius, que són realment viables i es poden transmetre a les pròximes generacions.

Hem de pressionar perquè les institucions reconeguin aquestes alternatives i facilitin la disponibilitat lliure dels recursos (terra, aigua, llavors, fonts de matèria orgànica per l’adobat, tics, energia, logística...), evitant que siguin acaaparats per especuladors i multinacionals.

Així es construeix una pagesia capaç de proveir d’aliments saludables a les seves comunitats i de crear llocs de treball dignes en el conjunt del territori, amb finques cada cop menys dependents dels mercats exteriors, del petroli, de les multinacionals de l’energia, les llavors i els pinsos. ☘

01. Marxa Pagesa. Imatge d’ Eulàlia Coma.